

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penallărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Elena Covalenco

Judecători – Liliana Catan, Iurie Diaconu, Ion Guzun și Iurie Bejenaru

cu participarea :

Procurorului - Nicolae Suvac

Avocatului - Valentina Arnaut

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Valeriu Sîrbu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 30 octombrie 2013, în cauza penală în privința lui

Cernei Serghei Victor, născut la 04iunie 1978, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. 31 August, 3, cetățean al R. Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- Instanța de fond din 02.03. – pînă la 23.08.2012;

-Curtea de Apel Cahul din 12.11.2012 – pînă la 30.10.2013;

-Curtea Supremă de Justiție din 21.01. – pînă la 15.04.2014.

Colegiul penal lărgit asupra recursului,

CONSTATĂ :

1.Prin sentința Judecătoriei Leova din 23august 2012, Cernei Serghei a fost achitat de sub învinuirea de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2.Decătre organul de urmărire penală, Cernei Serghei a fost învinuit pentru faptul că el, fiind condamnat și executînd pedeapsa cu închisoare în Penitenciarul 3, Leova, fiind angajat în complexul de munci pentru confecționarea lăzilor, încălcînd prevederile Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului nr. 43 din 26.01.2009 și prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, la 23.02.2011, aflîndu-se pe teritoriul penitenciarului,procurînd și păstrînd fără autorizarea respectivă substanțe narcotice, a ascuns în interiorul scurtei masă vegetală de culoare verde, mărunțită și uscată.

La întoarcere de la lucru, aproximativ la orele 12.00, la momentul trecerii prin punctul de control, fiind verificat, în cadrul percheziției corporale, masa vegetală verde mărunțită și uscată a fost depistată și ridicată. Conform raportului de expertiză tehnico-științifică nr. 387 din 14.03.2011, masa vegetală verde, mărunțită și uscată, depistată la condamnatul Cernei Serghei, reprezintă substanță narcotică „marijuană”, care face parte din categoria substanțelor narcotice, cu cantitatea de 21, 351 gr. (uscată).

3.Procurorul a atacat cu apel sentința, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin careCernei Sergheisă fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin (3) lit. e) Cod penal, la 3 ani închisoare, iar în baza art. 34, 82, 85 Cod penal, prin cumul parțial de sentințe, să-i fie adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate prin decizia Colegiului penal al Curții

de Apel Cahul din 20.03.2012 (*4 ani și 17 zile*), fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului, procurorul a invocat că instanța de fond a apreciat eronat depozitiile martorilor și ale inculpatului și nu a apreciat obiectiv probele prezentate în ședința de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 30 octombrie 2013, a fost respins ca nefondat, apelul declarat de procuror, cu menținerea sentinței.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a statuat că, instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) CPP le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 CPP, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la achitarea inculpatului Cernei S. de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a conchis, că procurorul a prezentat primei instanțe următoarele probe:

- declarațiile martorilor Lungu Gr., Bagrin S., Barbarov S., Butuc C, Dintiu I., Stînga N.;
- ordonanța de începere a urmăririi penale din 15.03.2011 (vol. I, f. d. 2);
- comunicat special nr. 334 din 23.02.2011 (vol. I, f. d. 5);
- informația telefonică din 23.02.2011 (vol. I, f. d. 6);
- proces-verbal de cercetare la fața locului (vol. I, f. d. 7-11);
- cererea de escortare a condamnaților în obiectivele de muncă în afara penitenciarului (vol. I, f. d. 12);
- proces-verbal de percheziție și ridicare din 23.02.2011 (vol. I, f. d. 13);
- explicațiile lui Stînga N., Cernei S. (vol. I, f. d. 14, 15, 16);
- raport de constatare tehnico-științifică nr. 387 din 14.03.2011 (vol. 1, f. d. 30-31);
- ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală (vol. I, f. d. 36-37);
- proces-verbal de audiere a martorului Butuc Ch. (vol. I, f. d. 46-47, 221-223);
- proces-verbal de audiere a martorului Bulgari I. (vol. I, f. d. 48-49);
- proces-verbal de audiere a martorului Barbarov S. (vol. I, f. d. 50-51, 232-233);
- proces-verbal de audiere a martorului Lungu Gr. (vol. I, f. d. 52-53, 229-230);
- proces-verbal de audiere a martorului Bagrin S. (vol. I, f. d. 54-55, 235-238);
- proces-verbal de audiere a martorului Starciuc A. (vol. I, f. d. 56-57);
- Caracteristica P-3 Leova, cu privire la deținutul Cernei S. din 23.02.2011 (vol. I, f. d. 69);
- Proces-verbal de audiere a bănuitului Stînga N. (vol. I, f. d. 99);
- Proces-verbal de audiere a martorului Stînga N. (vol. I, f. d. 151);
- Proces-verbal de audiere a martorului Dintiu I. (vol. I, f. d. 225-227);
- Proces-verbal de audiere a martorului Vulpe Gh. (vol. I, f. d. 240-243);

Însă, nici o probă prezentată din rîndul celor menționate supra, nu indică nici direct nici indirect asupra comiterii de către Cernei S. a infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, mai mult, martorii enumerați nu au relatat anumite date ce ar dovedi vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, explicînd doar

circumstanțele care de fapt nu sunt negate de inculpat.

La fel, instanța de apel a apreciat critic declarațiile martorului Stînga N. prin care acesta susține că Cernei S. l-a rugat să-i împrumute geaca deoarece are puțină masă vegetală care urmează să o introducă în penitenciar, pentru a-și achita datoriile care le-a acumulat în jocurile de cărți și acesta din urmă i-a împrumutat-o, or, acestea sunt pur declarative și veridicitatea lor nu poate fi verificată.

Tot aici instanța de apel a mai menționat, că Stînga N. în prezenta cauză penală a avut statut de bănuț și a încetat această calitate din motivul expirării termenului de 3 luni de la momentul recunoașterii în calitate de bănuț (vol. I, f.d. 99), ulterior la 01 decembrie 2011, prin ordonanța procurorului în Procuratura Leova, Stînga N. a fost scos de sub urmărirea penală, din motiv că fapta nu a fost comisă de el (vol. I, f.d. 141).

5. Procurorul, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată, din motiv că instanțele de fond și de apel nu au apreciat la nivelul cuvenit probele prezentate de acuzare, care în opinia recurentului, demonstrează cu certitudine culpabilitatea inculpatului Cernei S. de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, nu s-a ținut cont de depozițiile martorilor și documentele din dosar, care în cumul indică la comiterea infracțiunii imputate.

În motivarea cerințelor sale recurentul în special s-a referit la declarațiile martorului Stînga N., care a relatat că: „...*nu este consumator de substanțe narcotice iar scurta a fost luată de la dînsul la 23.02.2011, de către inculpatul Cernei S., cu scopul de a transporta pe ascuns pe teritoriul penitenciarului obiecte interzise și anume cînepă, pentru a-și răscumpăra datoriile față de alți condamnați, legate de jocurile în cărți.*”

Astfel, în opinia recurentului, instanța de apel eronat a pus la îndoială veridicitatea declarațiilor martorului Stînga N., deoarece acesta a făcut depoziții în cadrul urmăririi penale, fiind preîntîmpinat de răspundere penală în baza art. 312 Cod penal (f.d. 151-152), depoziții care poartă un caracter consecutiv și consecvent.

La fel, recurentul a considerat pertinente și utile declarațiile martorilor Bagrin S. și Lungu G., care au declarat că „...*la momentul efectuării percheziției acestuia la 23.02.2011, asupra deținutului Cernei S. ultimul le-a comunicat că scurta în care era îmbrăcat și în care a fost depistată masa mărunțită îi aparținea lui. Masa mărunțită depistată în dorsala hainei lui Cernei S. a declarat-o ca fiind tutun mărunțit.*”

Totodată, procurorul și-a exprimat dezacordul cu aprecierea de către instanța de apel a declarațiilor inculpatului Cernei S., „...*substanțele narcotice nu-i aparțineau, deoarece nu cunoștea că acestea se aflau în dorsala hainei, care aparținea și pe care a luat-o de la condamnatul Stînga N., fiind ale ultimului*”, care urmau a fi apreciate critic și care vin în contradicție cu circumstanțele de fapt constatate în cadrul ședințelor de judecată.

În acest context, procurorul a menționat că, conform regulilor generale, inculpatul urma să notifice administrația penitenciarului despre lucrurile străine care le deținea, inclusiv pentru o perioadă scurtă de timp, chiar pe care le avea asupra sa, inclusiv scurta pe care a luat-o temporar de la Stînga N.

Referitor la atragerea anterioară a lui Stînga N. la răspundere penală, pentru fapte analogice, recurentul a menționat că aceste circumstanțe nu sunt aplicabile în speță din motiv că nu au fost acumulate careva probe privind implicarea și vinovăția

acestui, or, declarațiile inculpatului în acest sens nu au putut determina instanța de judecată să pronunțe o sentință de achitare.

6. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

6.1. Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Însă, acest temei pentru declararea recursului ordinar nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

Potrivit pct. 18 din Hotărîrea Plenului CSJ nr. 9 din 30.10.2009 „Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală”, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material”.*

Or, recursul, fiind a doua cale ordinară de atac, ce urmează a fi judecată la cel de-al treilea grad de jurisdicție, poate fi exercitat în limitele temeiurilor de casare concret și limitativ determinate, care vizează legalitatea hotărîrii pronunțate în apel și care sunt direct enunțate în art. 427 CPP, excepție fiind cazurile în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept prezente în speță și întemeiat a respins apelul declarat de procuror.

Deși, procurorul invocă ca temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, din conținutul recursului ordinar declarat, se observă că nu se argumentează ilegalitatea hotărîrii judecătorești din punct de vedere al erorii de drept comise la judecarea cauzei în apel, dar se referă la procedura de apreciere a probelor și la dezacordul său cu aceasta, considerînd că Cernei S. asăvîrșit infracțiunea imputată.

6.2. Verificînd procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel (vol. II, f.d. 21-88) și lecturînd textul deciziei adoptate în cauză, rezultă că instanța de apel la judecarea apelului declarat de procuror a respectat întocmai prevederile art. 414, 417 CPP, astfel întemeindu-și concluziile sale pe probele legal administrate și verificate în ședința de judecată a instanței de apel, acestea fiind cercetate suplimentar în ședința de judecată și reflectate în procesul-verbal, fiind audiați pe viu inculpatul Cernei S. și martorii Stînga N., Bagrin S., Barbarov S., Butuc Ch., Dintiu I..

Colegiul penal reține că, instanța de apel, în baza probelor administrate de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) CPP, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 CPP din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungînd la concluzia corectă cu privire la nevinovăția inculpatului Cernei S. de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Astfel spus, criticele formulate de recurent, enunțate la pct. 5.1. al prezentei decizii, prin care susține că Cernei S. se face vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, au format obiect de discuție la judecarea

cauzei în apel și cărora instanța de apel le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune.

6.3. La fel, argumentele recurentului cu privire la aprecierea unilaterală și incorectă a probelor de către instanțele de judecată, nu au nici un suport legal deoarece, potrivit prevederilor art. 8 alin. (3) CPP, *concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpatului.*

Mai mult ca atât, în conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal, reglementat de art. 24 CPP, *urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sînt separate și se efectuează de diferite organe și persoane. Instanța de judecată nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.* Funcția acuzării este pusă pe seama procurorului care intentează dosarul penal, înaintează învinuirea, susține acuzarea în instanțele de judecată.

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru apărarea Dreptului Omului, sarcina probațiunii în ședința de judecată îi revine acuzatorului de stat, or, după cum sa menționat, funcția acuzării este pusă pe seama procurorului.

Curtea Europeană în cauza *Capean contra Belgiei* din 13 ianuarie 2005, a statuat că, în domeniul penal problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al art. 6 § 2 și se obligă, „inter alia”, ca sarcina de a prezenta probele să revină acuzării.

În speță, acuzarea a avut un rol pasiv în prezentarea probelor, or, omisiunile comise de procuror nu trebuie reparate în detrimentul persoanei acuzate.

În acest context, Colegiul penal lărgit menționează că, procurorul pentru a respinge unul din argumentele esențiale a instanțelor de judecată pe care s-a bazat achitarea inculpatului, „lipsa laturii subiective – intenția directă, - s-a limitat la fraza „...vina inculpatului rezultă chiar din declarațiile martorilor Stînga N., Lungu Gr. și Bagrin S..”

Astfel, se observă că instanțele de judecată apreciind declarațiile martorilor acuzării Stînga N., Bagrin S., Barbarov S., Butuc Ch., Dintiu I., au ajuns la concluzia că nu poate fi exclusă versiunea inculpatuluică „...nu este vinovat și nu are nici o atribuție la narcoticele depistate în haina în care a fost îmbrăcat.”

La fel, procurorul a mai invocat un argument, care în viziunea sa determină în mod decisiv vinovăția inculpatului, „...veridicitatea declarațiilor martorului Stînga N., deoarece acesta a făcut depoziții în cadrul urmăririi penale, fiind preîntîmpinat de răspundere penală în baza art. 312 Cod penal (f.d. 151-152), depoziții care poartă un caracter consecutiv și consecvent”

Însă, acest argument, a fost categoric respins de către instanța de apel, astfel, constatînd că, „...Stînga N. în prezenta cauză penală a avut statut de bănuît, și a încetat această calitate din motivul expirării termenului de 3 luni de la momentul recunoașterii în calitate de bănuît (vol. I, f.d. 99), ulterior la 01 decembrie 2011 prin ordonanța procurorului în Procuratura Leova, Stînga N. a fost scos de sub urmărirea penală, din motiv că fapta nu a fost comisă de el (vol. I, f.d. 141), mai mult, procurorul făcînd referire la acest martor, nu a solicitat audierea acestuia în cadrul instanței de fond, sau acesta nici nu era inclus în lista de probe prezentate de către acuzare.

În același context, Colegiul penal lărgit respinge argumentul procurorului prin care acesta invocă că, din declarațiile lui Bagrin S și Lungu Gr. rezultă că Cernei S. le-a comunicat că scurta în care era îmbrăcat și în care a fost depistat masa mărunțită îi aparține lui, or, potrivit declarațiilor acestor martori făcute în cadrul instanței de apel, aceștia *au declarat că Cernei S. le-a comunicat că, scurta nu-i a lui* (vol. II, f.d. 31, 32).

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că nici argumentul procurorului prin care se susține că ”...conform regulilor generale, inculpatul urma să notifice administrația penitenciarului despre lucrurile străine care le deținea, inclusiv pentru o perioadă scurtă de timp, chiar pe care le avea supra sa, inclusiv scurta pe care a luat-o temporar de la Stînga N.”, nu este fondat, or, lecturînd materialele cauzei, se observă că acesta nu a invocat această versiune în cadrul ședinței instanțelor inferioare.

În virtutea celor menționate, Colegiul penal lărgit menționează, că instanța de apel în decizia sa, s-a pronunțat argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel și verificîndu-le, făcînd o analiză amplă și minuțioasă, a indicat din care motive nu a admis probele la care se referă partea acuzării, astfel, legal și întemeiat a adoptat o hotărîre de respingere a apelului procurorului, concluzionînd asupra legalității sentinței de achitare a inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Prin urmare, temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea soluției de achitare a inculpatului Cernei S. de către instanțele de fond și de apel nu s-au constatat. Reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art. 427 alin.(1) pct.6) CPP și nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

În consecință, se apreciază că nu există temeiuri legale pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror și potrivit legii, se impune respingerea acestuia ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

7.În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Valeriu Sîrbu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 30 octombrie 2013, în cauza penală în privința lui **Cernei Serghei Victor**, cu menținerea hotărîrii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia integrală semnată la 08 mai 2014 și pronunțată în ședință publică la 13 mai 2014.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Iurie Bejenaru